

**Pólyi Csaba:**

### **Mexikó és az Európai Unió intézményes kapcsolatai: eredmények és kihasználatlan lehetőségek**

Mexikóban május végén minden figyelem az Európai Unió és Latin-Amerika és a Karib térség kapcsolataira irányul majd, hiszen Guadalajara ad otthont a két régió III. Csúcsértekezletének (május 27. külügyminiszteri és május 28. elnöki/miniszterelnöki találkozó a 25 EU és a 32 LAM ország részéről). A rendezvény alkalmat ad arra, hogy a bikontinentális együttműködésen belül megvizsgáljuk Mexikó kapcsolatainak alakulását a most már sajátunknak tekinthető európai integrációval... Különösen érdekes ez Magyarországnak azért, mert az EU-tagság azt jelenti számunkra, hogy részeseivé válunk az EU külkapcsolati rendszerének és ezen belül a különböző földrajzi régiókkal kötött megállapodásoknak is. Mexikó az Európai Unió legfontosabb latin-amerikai kereskedelmi partnere, stratégiai fontosságú exportpiaca, amelynek jelentős növekedési potenciálja van. Ugyanakkor az Egyesült Államok után az Európai Unió a második legfontosabb kereskedelmi partnere Mexikónak, amely elviekben hozzájárulhat az egyoldalú kereskedelmi függés viszonylagos kiegyensúlyozásához. A reláció fontosságait mindkét irányban felértékelte Vicente Fox Quesada (PAN - Népi Akció Pártja) 2000. július 02.-i elnökké választása, ami az első demokratikusan megválasztott kormány megalakulását jelentette. A 71 éve hatalmon lévő Intézményes Forradalmi Párt (PRI) bukása a valódi többpárti politikai rendszer megerősödését eredményezheti.

#### **Intézményes kapcsolatok**

Európa és Mexikó között a történelmi és kulturális gyökerek conquista-ig nyúlnak vissza. A spanyol, majd a Borbonok révén a francia kapcsolatok később is erősek maradtak. A XX. században az első kétoldalú megállapodás 1975-ben született Mexikó és az akkor még Európai Gazdasági Közösség között<sup>1</sup>. A lépés elég szokatlan volt a II. világháború után alapvetően bezárkózó, a belső piacra termelő (importhelyettesítő iparosítási gazdaságpolitika) Mexikó részéről, s az inkább csak a nemzetközi politikai aktivitásra törekvő José López Portillo elnök szeszélyének volt köszönhető. A politikai kapcsolatok jelentősen fejlődtek, a kétoldalú gazdasági kapcsolatok a hidegháború időszakában alapvetően a két világrendszer szembenállásának logikáját követték. Ebben érdemi elmozdulás az 1982.-es mexikói

adósságválság kirobbanása után következik be, mert Miguel de la Madrid (1982-88) elnökségével elkezdődik a külgazdasági nyitást végrehajtó elnökök sora.

Carlos Salinas de Gortari elnök (1988-1994) a mexikói gazdasági átalakulás legjelentősebb alakja, aki az állami szektor leépítése és privatizációja mellett a külpiacok biztosítása és a fejlesztési beruházásokhoz szükséges tőke biztosítására intenzív kapcsolatépítésbe fogott. Elképzelései között első helyen szerepelt egy szabadkereskedelmi megállapodás létrehozása Európával, s ennek elősegítésére 1990-ben Mexikó alapító tagja volt az EBRD-nek. Az 1991-ben kötött Keretmegállapodás (Framework Agreement) korlátozott volta miatt kényszerül arra, hogy a történelmileg sok-sok előítéllettel terhelt mexikói-amerikai kapcsolatok keretein belül keressen támogatót nagyívű gazdaságfejlesztési elképzeléseihez. (A mexikói szakirodalom sokat foglalkozott az Észak-Amerikai Szabadkereskedelmi Megállapodás - TLCAN 10. éves évfordulója kapcsán ezzel az elemmel is.)

A TLCAN 1994. január 1.-én lépett érvénybe és már a következő évben az USA javaslatot tesz az egész kontinenst átfogó szabadkereskedelmi megállapodás kidolgozására és 2005-ös megvalósítására. Az Európai Unióban alapvetően ezek az események indítják el a gondolkodást a Latin Amerikával való szorosabb együttműködés létrehozására. Logikusan első lépés a már meglévő intézményes kapcsolatok továbbfejlesztése Mexikóval (a szándék bejelentése 1995. május 2., s ezzel az utolsó PRI-elnök, Ernesto Zedillo Ponce de León külgazdasági törekvéseinek központi elemévé válik. Az intenzív tárgyalások után 1997. december 8-án kerül aláírásra a Gazdasági Partnerségi, Politikai Koordinációs és Együttműködési Megállapodás (Economic Partnership, Political Co-ordination and Co-operation Agreement) vagyis a negyedik generációs Globális Megállapodás (Global Agreement), ami az Európai Parlament és a mexikói Szenátus ratifikációja után 2000. október 1.-én lépett érvénybe.

A Globális Megállapodás alapja a demokratikus alapelvek és az emberi jogok tiszteletben tartása a bel- és külpolitikában egyaránt (demokratikus klauzula).

A megállapodás kereskedelmi vonatkozásait a Mexikó-EU Közös Tanács alábbi határozatai foglalják össze:

1. A 2/2000. Határozat (2000. március 23.), ami 2000. július 01-én lépett életbe:

- a.) az áruforgalom progresszív és kölcsönös liberalizálása az 1994-es GATT XXIV. cikkelye szerint;
  - b.) a Felek kijelölt állami közbeszerzési piacának megnyitása;
  - c.) együttműködési mechanizmus kialakítása a versenyszabályozás területén;
  - d.) konzultáció mechanizmus létrehozása a szellemi termékek védelmének területén;
  - e.) a vitás kérdések rendezési mechanizmusának kialakítása.
2. A 2/2001. Határozat (2001. február 27.), ami 2001. március 01-én lépett érvénybe és módosította a Globális Megállapodás 6,9,12 (2) (b) és 50 cikkelyeit az alábbi értelemben:
- a.) a szolgáltatások kereskedelmének progresszív és kölcsönös liberalizálása a GATT V. cikkelye szerint;
  - b.) a beruházások és kapcsolódó fizetések progresszív liberalizálása;
  - c.) a szellemi tulajdonjogok védelmének megfelelő és hatékony biztosítása a legmagasabb nemzetközi normáknak megfelelően;
  - d.) a vitás kérdések rendezési mechanizmusának felállítása.

Ezek mellett még két szektorális megállapodás létezik:

1. Az alkoholos italok megnevezésének elismerése és védelme (1997. május 27.)
2. A kábítószer alapanyagok és kémiai vegyületek ellenőrzése (1997. március 13.)

### **Kereskedelmi kapcsolatok**

A szabadkereskedelmi megállapodás 2003-ra teljesen liberalizálta a mexikói ipari termékek piacra jutását az EU-ba, a teljes viszonyosságot Mexikónak csak 2007-ig kell biztosítania, de már 2003-tól maximum 5 %-os lehet az importvám. Az asszimetrikus liberalizáció kiterjed a mezőgazdasági (2010-re 80 % - 42 %) és halászati (2010-re 100 % - 89 %) termékek jelentős részére is, figyelembe véve a származási szabályok betartását. Az állami beszerzések és a szolgáltatások területén az EU-s tagállamok gyakorlatilag a NAFTA-szabályoknak megfelelő elbánásban részesülnek.

A Mexikói-EU Közös Bizottság 2. ülésén (Puebla, 2002. október 3.) a felek elégedetten állapították meg, hogy a szabadkereskedelmi megállapodás 2 éve alatt a kereskedelmi forgalom 28,3 %-al nőtt. Ezen belül a mexikói export 45,5 %-al, míg az EU-s export Mexikó felé 25 %-al. A teljes forgalom 2001-ben 22,391 milliárd euro volt, 15,005 milliárdos EU-export és 7,386 milliárd euró mexikói (1. és 2. sz. táblázatok) export mellett.

A kereskedelmi megállapodás elősegítette az EU-s beruházások jelentős növekedését, amit a Mexikóban működő 5364 EU-s vállalat is fémjelez. 2000-ben az EU-s beruházások 2,777 milliárd eurót jelentettek (3. sz. táblázat). Az EU-s beruházások 29,9 %-a az iparba, 23,6 %-a a kereskedelembe, 39,4 %-a a szolgáltatásokba, 3,4 %-a az építőiparba és 3,7 %-a egyéb területre irányult. A 2001. júniusi összesítő adatok szerint a legtöbb vállalattal Spanyolország (1255) és Németország (836) van jelen, míg a beruházási sorrendben Hollandia (41,3 %) vezet Anglia (20 %), Spanyolország (19,6 %) és Németország (18,3 %) előtt.

### **Politikai kapcsolatok**

A Globális Megállapodás intézményesítette a politikai párbeszédet, ami kiterjed a kölcsönös érdeklődésre számot tartó valamennyi kétoldalú és nemzetközi kérdésre szakértők, miniszteri és elnöki szinten egyaránt. Eddig a Közös Bizottság és a Közös Tanács 2-2 ülésére került sor, míg csúcstalálkozót legutóbb 2002. május 18-án Madridban a spanyol EU elnökség alatt tartottak. A csúcstalálkozón a kétoldalú ügyek mellett áttekintették a nemzetközi kapcsolatok valamennyi fontos kérdését (régióközi együttműködés, ENSZ-szerepe, terrorizmus, Monterrey-i fejlesztés-finanszírozási konferencia, technológiai együttműködés, környezetvédelem, stb.). Megállapodás született a civil társadalom párbeszédének 2002-es megrendezéséről (Brüsszel, 2002. november) és az EU-Latin-Amerika csúcstalálkozó 2004-es mexikói megrendezésének közös előkészítéséről. Ugyancsak megállapodtak a politikai egyeztetés szorosabbra fűzéséről, ami Mexikóváros és Brüsszel mellett kiterjedne New Yorkra, Genf-re és Bécsre is a multilaterális kérdésekre vonatkozóan.

### **Fejlesztési együttműködés**

Az Európai Unió 2001-ben kb. 13 millió euro fejlesztési támogatást nyújtott Mexikónak (trópusi esőerdők védelme, NGO-k támogatása, ECIP, ECHO, gazdasági kooperáció, népesedéspolitikai, valamint menekültek – közép-amerikai, főleg guatemalaiak támogatására). Mexikó ugyancsak részesedett az un. horizontális programokból is (Latin American Investment Program, Latin American Academic Formation).

A fejlesztési együttműködés alapja az EU által készített Nemzeti Stratégiai Dokumentum (Country Strategy Paper) és a mexikói kormány Nemzeti Fejlesztési Terve egybevetésén alapuló Memorandum, amely a 2002-2006 időszakra 56,2 millió euro támogatást irányoz elő. A célterületek a következők:

- a jogállamiság és az intézményi háttér erősítése, különös tekintettel az igazságügyi reformra, a közbiztonságra, a decentralizációra, a civil és emberi jogi oktatásra a civil társadalom szintjén;
- gazdasági koncepció a fogyasztás és a szellemi tulajdon védelme, a verseny, a normák és a közbeszerzés területén;
- a szegénység elleni harc, a szociális fejlődés elősegítése (különösen a hátrányos helyzetű csoportok – indián lakosság, paraszti rétegek, szegény nők, stb. – támogatása);
- együttműködés a tudomány, a technológia, az oktatás és a kultúra területén.

### **A mexikói gazdaság helyzete és fejlődési tendenciái 2003-ban**

A 2000. július 2-i választásokon győztes Vicente Fox Quezada alapvetően egy makrogazdasági stabilitással rendelkező országot örökölt a 71 évig uralkodó PRI (Intézményes Forradalmi Párt) utolsó köztársasági elnökétől, Ernesto Zedillo Ponce de León közigazdásztól, akinek hatalomra lépéséhez kötődik Mexikó egyik legsúlyosabb XX. századi pénzügyi válsága (1995, 51 %-os infláció és a GDP -6,2 %, amerikai megahitel az összeomlás elkerülésére). A mexikói demokratizálódás fontos állomásának tekintett hatalmváltás azonban bizonyos értelemben „béna kacsaként” érkezett el a valóság pillanatához: a változások intézményes alapjait megteremtő törvénymódosításokhoz, az 1910-es mexikói forradalom hagyományaira épülő 1917-es Alkotmány megváltoztatásához a jobbközép kereszténydemokrata ihletésű új kormánypárt, a PAN (Népi Akció Pártja) sem a Szenátusban, sem a Képviselőházban nem szerzett többséget. Tovább bonyolította a saját pártjával is viszonylagos távolságot tartó Vicente Fox elnök helyzetét, hogy az elnöki hatalmat elvesztő PRI – a kelet-közép-európai tapasztalatoktól eltérően – nem omlott össze, megőrizte vezető szerepét a mexikói politikai pártok között a kongresszus mindkét házában, s ezen kívül a legtöbb kormányzói és polgármesteri helyet birtokolja országos szinten, nem beszélve a helyi képviselőtestületekről.

A politikai pártok közötti erőviszonyok meghatározták, hogy a gazdaság számára égetően fontos reformok (fiskális, energetikai és munkaügyi reformok) elvéreztek a belpolitikai csatározások harcmezején, s a strukturális átalakuláshoz elengedhetetlen erőforrások így nem álltak a kormány rendelkezésére. A belső nehézségeket tovább fokozta a világgazdasági fejlődés lelassulása, s ezen belül a külkereskedelmi forgalmának több, mint 80 %-át jelentő legfontosabb reláció, az USA gazdasági megtorpanása. A 2001. szeptember 11-i

terrortámadás és az ennek következtében bekövetkező amerikai prioritás-módosulás, majd az Irak elleni fellépést nem támogató mexikói kormánypolitikai miatt elhidegülő kétoldalú kapcsolatok tovább nehezítették a mexikói gazdaság külső feltételrendszerét.

Mindezek ellenére, a demokratikus fordulatot megelőzően kiépített központi banki autonómiának köszönhető szigorú monetáris politika, és a kormányzat szintén konzervatív fiskális politikája közösen biztosítani tudták a makrogazdasági stabilitást. Ez alapvetően a peso dollárhoz viszonyított árfolyama megőrzésében (10-11,2 peso = 1 USD sávban mozog), az ország devizatartalékainak növekedésében (három év alatt 33,5 milliárdról 57,4 Milliárd USD-re nőtt), az infláció csökkenésében (2003-ban 3,98 %) és a külföldi eladósodás szinten tartásában érhető tetten. A pozitív elemek mellett azonban a stagnálás (a GDP a három év alatt összesen 1,9 %-al nőtt) árát a bérből és fizetésből élőkkel fizették meg, ami a munkanélküliség emelkedését, az USA történő illegális kivándorlás növekedését (évi több mint félmillió munkavállaló) és szociális juttatások mérséklődését jelentette.

A legtöbb fejlődő ország esetében ennyi kedvezőtlen külső és belső tényező már komoly válsághelyzetet idézett volna elő. A legtöbb politikai és gazdasági elemző egyetért abban, hogy Mexikó esetében a lényeges eltérést alapvetően a geostratégiai helyzete és az ennek kihasználásával született NAFTA (Észak-Amerikai Szabadkereskedelmi Megállapodás) 10 éves teljesítménye magyarázza. A mexikói és az amerikai gazdaságok között felerősödött integrálódás ugyan az utóbbi stagnálása miatt negatívba fordította a mexikói GDP mozgását 2001-ben (-0,3 %), de a kétoldalú kereskedelem Mexikó számára előnyös mérlege 2001-ben 143 milliárd export és 113,7 milliárd import mellett 29 milliárd USD-t meghaladó többlettel zárt (2002-ben 39, 2003-ban pedig 44 milliárd USD többlettel zárt a kétoldalú áruforgalom).

### **A 2003-as gazdasági eredmények értékelése**

A GDP mérsékelt növekedése már jelzi, hogy mozgásba lendült a mexikói gazdaság legnagyobb felvevő piaca, az USA, és növekedett a kétoldalú áruforgalom többlete. Ugyanakkor a lakosság növekedése miatt csökkent az egy főre jutó nemzeti jövedelem és nőtt a munkanélküliség. Egyébként a mexikói statisztikai rendszer talán legszebb gyöngyszeme a városi nyílt munkanélküliségi mutató, mert szakértői vélemények szerint a valóság valahol 15 %, vagy e fölött található.

Az ország devizatartalékai egy év alatt közel 10 milliárd USD-ral emelkedtek a történelmi rekordot jelentő 57,4 milliárdra. Ennek háttérében az iraki háborúhoz is köthető magas kőolajárak és az amerikai kormánnyal szemben vállalt exportnövelés állnak (a kőolajbevételek egy év alatt 14,5 milliárd USD-ról 18,6 milliárdra emelkedtek). Ugyancsak fontos tényező a második legfontosabb bevételi forrássá előlépett külföldi hazautalás (2003-ban meghaladta a 14 milliárd USD-t).

A mexikói gazdaság külkereskedelmi mérlege az USA-val szemben felhalmozott 40 milliárd USD-s többlete ellenére deficitese. Ez annyit jelent, hogy ezen reláció kivételével szinte mindenki mással szemben veszteséget halmoz fel, ami közül kiemelkedik az Európai Unióval szembeni mérleghiány, ami a 2000-res – 9,1 milliárd USD-ról 12,2 milliárdra nőtt. Japánnal az elmúlt évben 605,8 millió dolláros mexikói export és 7,622 milliárd dolláros import mellett több mint 7 milliárd dolláros deficitet halmozott fel. A mexikói kormány abban reménykedik, hogy a közelmúltban tető alá hozott mexikói-japán szabadkereskedelmi megállapodás (várhatóan 2005 elején lép érvénybe) a NAFTA-hoz hasonló pozitív változásokat eredményez majd. Ezzel szemben álló érv az, hogy az EU-val kötött Globális Megállapodás révén (aminek a politikai dialógus és a fejlesztési együttműködés mellett a szabadkereskedelmi megállapodás a harmadik eleme) az elmúlt három évben nem csökkent, hanem tovább nőtt az EU-val szembeni kereskedelmi deficit.

A Mexikóba irányuló külföldi tőkeberuházások alakulása alapvetően pozitív, de csökkenő tendenciájú, ami azonban még a kritikus években is 10 milliárd USD-t meghaladó adatokat mutat. A kimagasló 2001-es adat mögött az ország legnagyobb magánbankjának (Banamex) a Citybank általi felvásárlása áll, mivel ez a tranzakció önmagában 13 milliárd USD-t jelentett. A 2003-ban benne van az angol HSBC bevásárlása (a BITAL) és az idei mérleget is javítja majd a Banco Santander 4 milliárdos vásárlása (a Bancomer 100 %-os tulajdonlásához felvásárolt 44 %). Ezzel a mexikói bankrendszer külföldi tőketulajdonlása meghaladja a 80 %-ot, ami talán világrekordot is jelent. 2003-ban a külföldi beruházások 54,1 %-a származott az USA-ból, a 37,3 %-a az Európai Unió országaiból (Spanyolország 14,6 %, Anglia 9,0%, Hollandia 5,0 %, Franciaország 3,2 % és Németország 2,9 % a legfontosabb partnerek), amin kívül jelentős még Svájc 3,4 % és Japán 1,1 % beruházással. A beruházások 48,1 %-a a feldolgozóiparba, 8,6 %-a a kereskedelembe, 16,2 %-a a közlekedés és telekommunikációba, 19,4 %-a pedig a pénzügyi szolgáltatásokba lett befektetve.

### **Kétoldalú gazdasági-kereskedelmi kapcsolatok**

A magyar-mexikói kereskedelmi kapcsolatok alakulása az elmúlt 3-4 évben egy viszonylag stabil 200 millió USD körüli forgalmat mutat. A forgalom valós adatainak megállapítása gondot okoz a két ország statisztikai nyilvántartásában szereplő adatok jelentős eltérése miatt. Például 2001-ben Mexikó a saját nyilvántartása szerint csak 41,4 millió USD árut exportált hazánkba, amivel szemben a mi származási ország szerinti import kimutatásunk 121,6 millió USD mexikói terméket tartott nyilván. Ennek megfelelően az alábbi 5.sz. táblázat adatai mindkét országnak a származási ország szerinti importadatait tartalmazza, ami megbízhatóbb képet ad a valós forgalomról. Zavaró tényező továbbá, hogy a különböző mexikói adatszolgáltatók is eltérő adatokat közölnek.

A forgalom alapvetően a mindkét országban telephellyel rendelkező multinacionális cégek belső áruforgalma, amelynek összetétele rendkívül kedvező. A két ország üzletemberei között alig van érdemi kapcsolat, sem a kereskedelmi, sem az iparkamarák nem építettek ki intézményes kapcsolatokat.

### **Mexikói illúziók az Európai Unióval való együttműködés terén**

Az Európai Unió és Latin Amerika 1999-es első csúcstalálkozóján a brazil Rio de Janeiro városában megfogalmazódik a Stratégiai Társulás (Asociación Estratégica) gondolata, amelyet a 2002-es madridi második csúcs is megerősített. A mexikói illúziók (vagy inkább általában a latin-amerikai illúziók) Rosa María Piñon Antillon<sup>2</sup> egyetemi kutató szerint alapvetően ahhoz kötődnek, hogy az európai integráció „szolidaritás” –koncepciója lapján az EU annyi fejlesztési támogatást nyújt majd a térségnek, ami kímoldíthatja a szociális feszültségeket kielező nyomorból. A szerző arra hívja fel a figyelmet, hogy a térség országai az EU bővítésében csak a veszélyeket látják, miszerint kevesebb fejlesztési támogatást kapnak.

Ezzel szemben az európai értékelések szerint az EU által Mexikónak nyújtott fejlesztési támogatások alapvetően nem szüntették meg az ismeret-hiányból fakadó veszteségeket. Alapvetően a mexikói intézmények és a magánszektor csak rendkívül felületes ismeretekkel rendelkezik az EU működéséről, s még kevesebbel a belső piacra való sikeres bejutás feltételeiről. Az EU Bizottsága és Mexikó most indít egy 3 éves ismeretbővítő programot, amelyben 15-15 millió euros támogatással a felek igyekeznek praktikus ismereteket



közvetíteni és kapcsolatokat teremteni a mexikói kis és közepes vállalkozások számára. Ugyancsak jelzésértékű, hogy a kétoldalú tudományos és technikai kutatási megállapodás 2004-es aláírása után a fejlesztési együttműködés keretében segíti elő az EU a mexikói TÉT intézményi rendszer nemzeti kiépítését és a kétoldalú kutatási programok beazonosítását.

Az európai megközelítés szerint a régió szélsőséges jövedelmi viszonyai a jogállamiság gyengeségeiből és a korrupcióból táplálkoznak, s hozzájárulnak szociális feszültségek éleződéséhez. Éppen emiatt áll az együttműködés homlokterében a az emberi jogok tiszteletben tartását és a demokratikus intézmények megszilárdítását szolgáló programok.

### Összefoglaló értékelés

A Globális Megállapodás óta eltelt időszak alatt Mexikó és az Európai Unió kapcsolatai valamennyi területen tovább erősödtek. Jóllehet a kereskedelmi kapcsolatok területén az EU még sokáig nem képes ellensúlyozni Mexikó egyoldalú függését az USA gazdaságától, de a szerepe erősödik és a fejlesztési együttműködésével vonzó, minőségileg nagyobbra értékelt partnerkapcsolatot ápol Mexikóval, mint az USA merkantilista magatartása. A politikai együttműködés mindkét fél számára sokat jelent, különösen a multilaterális diplomáciában és a globális kérdések területén. Megfigyelhető, hogy ezekben a kérdésekben (Nemzetközi Büntető Bíróság, Irán elleni szankciók) Mexikó a Biztonsági Tanácsban is kész saját álláspontját képviselni az USA-val szemben és az EU tagállamai mellett. Sőt az NBB ügyében az EU-s meghátrálás után is kitart a Bíróság megerősítése mellett.

#### 1. sz. táblázat

Az Európai Unió exportja Mexikó felé (ezer euro)

	1996	1997	1998	1999	2000	1999.jún.- 2000.jún. (A)	2000.jún.- 2001.jún. (B)	B/A
Francia- ország	722,066	1,025,655	1,223,630	1,166,236	1,489,462	1,283,928	1,553,743	21.0
Belgium/ Lux.	259,381	326,709	354,953	289,864	569,650	393,804	644,717	63.7
Hollandia	201,238	286,167	341,776	341,472	466,762	383,826	522,487	36.1
Német- ország	2,017,822	2,749,965	3,594,210	4,221,246	4,959,786	4,492,455	5,458,619	21.5
Olasz-								

ország	650,208	991,391	1,196,966	1,254,572	1,827,319	1,507,065	1,938,984	28.7
Anglia	389,263	617,160	795,045	879,081	1,083,540	999,903	1,066,774	6.7
Írország	121,540	142,815	164,248	173,888	255,836	210,949	436,875	107.1
Dánia	41,934	74,036	82,238	95,870	122,617	102,565	143,890	40.3
Görög-ország	6,170	7,116	4,064	14,968	30,422	22,834	24,511	7.3
Portugália	12,732	22,838	27,256	35,019	43,586	34,560	56,732	64.2
Spanyol-ország	425,091	770,595	1,065,129	1,124,928	1,509,653	1,273,365	1,783,411	40.1
Svéd-ország	148,761	248,762	238,322	551,651	1,169,221	767,969	1,151,741	50.0
Finn-ország	59,286	59,910	93,887	144,521	217,285	174,963	286,935	64.0
Ausztria	72,386	103,448	158,960	129,564	164,180	140,738	177,032	25.8
Összesen:	5,127,878	7,426,567	9,340,684	10,421,980	13,909,319	11,788,923	15,246,450	29.3

2. sz . táblázat

Az Európai Unió importja Mexikóból (ezer euro)

	1996	1997	1998	1999	2000	1999.jún.- 2000.jún. (A)	2000.jún.- 2001.jún. (B)	B/A
Francia-ország	404,405	445,647	546,162	484,866	604,569	521,488	632,572	21.3
Belgium/ Lux.	313,975	296,965	237,714	262,766	458,885	332,970	661,068	98.5
Hollandia	242,659	303,527	313,715	389,192	700,841	512,224	701,469	36.9
Német-ország	498,605	601,081	894,495	1,329,058	1,364,739	1,275,170	1,458,874	14.4
Olasz-ország	192,296	262,470	193,718	205,159	346,466	252,017	370,986	47.2
Anglia	519,235	633,547	718,388	783,923	1,246,782	912,401	1,500,003	64.4
Írország	79,547	50,668	56,313	62,327	135,874	87,575	185,372	111.7
Dánia	34,435	40,220	46,398	57,018	73,040	65,665	69,808	6.3
Görög-ország	13,988	27,401	18,158	14,385	13,552	14,762	13,096	-11.3

Portugália	61.226	87.497	105,293	122,923	195,736	195,513	165,760	-15.2
Spanyol-ország	739,783	895,188	786,160	879,050	1,657,366	1,233,292	1,738,774	41.0
Svéd-ország	35,002	54,327	51,327	43,495	100,943	68,492	91,289	33.3
Finn-ország	10,278	15,951	16,625	17,238	36,077	29,,003	31,305	7.9
Ausztria	23,807	37,116	33,539	43,602	81,400	63,750	97,093	52,3
Összesen:	3,169,241	3,751,605	4,018,005	4,695,002	7,016,270	5,564,323	7,717,468	38.7

## 3. sz. táblázat

## Külföldi tőkebeáramlás Mexikóba

(1994 – 2001. június, millió euro)

Ország	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001.jan.-jún.	1994-2001.	%
Összesen:	10,566.2.	8,202.4	7,677.1	11,830.0	7,666.8	12,129.2	13,042.3	3,758.9	74,872.9	100,0
USA	4,888.3	5,373.8	5,170.8	7,246.5	5,088.0	6,742.7	10,285.0	2,208.4	47,003.5	62.8
EU	1,934.3	1,824.6	1,125.3	3,089.5	1,942.0	3,074.9	1,221.7	885.8	15,098.1	20,2
Canada	740.5	170.1	515.5	236.1	181.0	604.1	649.8	342.1	3,439.2	4.6
Japán	631.0	155.7	139.3	350.4	98.9	1,229.7	400.3	28.5	3,033.8	4.1

## 4. sz. táblázat

## A legfontosabb mexikói gazdasági mutatók alakulása

	2000	2001	2002	2003
GDP (%)	6,6	- 0,3	0,9	1,3
Lakosság (millió)	100,6	101,8	103,0	104,8
GDP/fő (USD)	5 779	6 113	6 296	6 008
Folyó fizetési mérleg (GDP %-a)	- 3,13	- 2,92	- 2,22	- 1,25
Állami szektor mérlege (GDP %-a)	1,1	0,73	0,8	- 0,68
Export (milliárd USD)	166,45	156,44	160,76	165,35

Import (milliárd USD)	174,45	168,39	168,67	170,95
Külkereskedelmi mérleg (milliárd USD)	- 8,00	- 9,95	- 7,91	- 5,60
Infláció (%)	8,96	4,4	5,7	3,98
Külföldi tőkeberuházás (millió USD)	16 448,7	26 569,2	14 435,3	10 731,4
Munkanélküliség (bejelentett városi átlag, %)	2,2	2,4	2,7	3,3

Forrás: Banco de México (Mexikói Központi Bank), INEGI (Nemzeti Statisztikai Intézet), Secretaria de Economía (Gazdasági Minisztérium) adatai alapján

#### 5.sz.táblázat

A magyar-mexikói kétoldalú kereskedelmi forgalom alakulása

	2000	2001	2002	2003
Magyar export* (millió USD)	98,3	107,5	150,0	88,0 <sup>1</sup>
Mexikói export** (millió USD)	115,0	121,6	119,1	114,1 <sup>1</sup>
Egyenleg magyar szempontból (millió USD)	- 17,7	- 14,1	30,9	- 26,1
Teljes forgalom (millió USD)	213,3	229,1	269,1	202,1

\* mexikói statisztikai import-nyilvántartás származási ország szerint (Gazdasági Min.)

\*\*magyar statisztikai import-nyilvántartás származási ország szerint

<sup>1</sup> 2003. január-novemberi adat

#### Hivatkozások

- <sup>1</sup> CHANONA BURGUETE, Alejandro: La política exterior de México hacia la Unión Europea (USCANGA, Carlos (coordinador): Los nuevos desafíos de la política exterior de México en los escenarios regionales, México, 2000, pp. 170.
- <sup>2</sup> PIÑON ANTILLON, Rosa María: La cumbre de Guadalajara 2004: Una Alianza Histórica o una Asociación Estratégica entre la Unión Europea, América Latina y el Caribe, México, 2004, 17-56.

